

חידת הסוטה – ראייה חדשה

The Sotah Ritual – A Fresh Look¹

(1) במדבר ה:א-לא

(יא) וידבר ה' אל-משה לאמר: (יב) דבר אל-בני ישראל ואמרת אליהם איש איש כית שטתו ומהו ומעלה בו מעל: (יג) ושכב איש אתה שכבת זרע ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה ועל אינ ביה והוא לא נתפשה: (יד) ועבר עליו רוח-קנאה וקנא את-אשתו והוא נטמאה או-עבר עליו רוח-קנאה וקנא את-אשתו והיא לא נטמאה: (טו) והביא האיש את-אשתו אל-הכהן והביא את-קרבנה עליה עשירת האיפה קמח שערים לא-יצק עליו שמן ולא-יתן עליו לבנה כי-מנחת קנאת הוא מנחת זכרון מזפרת עון: (טז) והקריב אתה הכהן והעמדה לפני ה': (יז) ולקח הכהן מים קדשים בכלי-חרש ומן-העפר אשר יהיה בקרקע המשפן יקח הכהן ונתן אל-המים: (יח) והעמיד הכהן את-האשה לפני ה' ופרע את-ראש האשה ונתן על-כפיה את מנחת הזכרון מנחת קנאת הוא וביד הכהן יהיו מי המרים המאדרים: (יט) והשביע אתה הכהן ואמר אל-האשה אם-לא שכב איש אתך ואם-לא שטית טמאה תחת אישך הנקי ממי המרים המאדרים האלה: (כ) ואת כי שטית תחת אישך וכי נטמאת ויתן איש בך את-שכבתו מבלעדי אישך: (כא) והשביע הכהן את-האשה בשבעת האלה ואמר הכהן לאשה יתן ה' אותך לאלה ולשבעה בתוך עמך בדת ה' את-ירכך נפלת ואת-בטנג צבה: (כב) ובאו המים המאדרים האלה במעיך לצבות בטן ולנפל ירך ואמרה האשה אמן אמן: (כג) וכתב את-האלת האלה הכהן בספר ומחה אל-מי המרים: (כד) והשקה את-האשה את-מי המרים ובאו בה המים המאדרים למרים: (כה) ולקח הכהן מיד האשה את מנחת הקנאת והניף את-המנחה לפני ה' והקריב אתה אל-המזבח: (כו) וקמץ הכהן מן-המנחה את-אזורתה והקטיר המזבחה ואתר ישקה את-האשה את-המים: (כז) והשקה את-המים והיתה אם-נטמאה ותמעל מעל באישה ובאו בה המים המאדרים למרים וצבתה בטנה ונפלה ירכה והיתה האשה לאלה בקרב עמה: (כח) ואם-לא נטמאה האשה וטהרה הוא ונקתה ונודעה זרע: (כט) זאת תורת הקנאת אשר תשטה אשה תחת אישה ונטמאה: (ל) או איש אשר תעבר עליו רוח קנאה וקנא את-אשתו והעמיד את-האשה לפני ה' ועשה לה הכהן את כל-התורה הזאת: (לא) ונקח האיש מעון והאשה ההוא תשא את-עונה:

Possibilities:

- 1) Deterrent/Mollification
- 2) Psychosomatic Effect
- 3) Divine Intervention in juridical procedure

(2) איוב כח:ב,ו

(ב) ברזל מעפר יקח ואבן יצוק נחושה: ... (ו) מקום ספיר אבניה ועפרת זהב לו:

(3) ויקרא פרק י, א-ו

(א) ויקחו בני-אהרן נדב ואביהוא איש מחתרתו ויתנו בהן אש וישימו עליה קטרת ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא צוה אתם: (ב) ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם וימתו לפני ה': (ג) ויאמר משה אל-אהרן הוא אשר-דבר ה' לאמר בקרבי אקדש ועל-פני כל-העם אכבד וידם אהרן: (ד) ויקרא משה אל-מישאל ואל אלצפן בני עזיאל דד אהרן ויאמר אליהם קרבו שאו את-אחיכם מאת פני-הקדש אל-מחוץ למחנה: (ה) ויקרבו וישאם בכתנתם אל-מחוץ למחנה כאשר דבר משה: (ו) ויאמר משה אל-אהרן ולא לעזר ולאיתמר ובניו ראשיכם אל-תפרעו ובגדיכם לא-תפרמו ולא תמתו ועל כל-העדה יקצף ואחיכם כל-בית ישראל יבכו את-השדפה אשר שרף ה':

(4) בראשית פרק לח פסוק כד

ויהיו במשולש חדשים ויגד ליהודה לאמר ונתה תמר בלתיך וגם הנה הרה לזנונים ויאמר יהודה הוציאוה ותשרף:

¹ Cf. Amzallag, Nissim & Yonah, Shamir, *The Kenite Origin of the Sotah Prescription*, JSOT 41.4 (2017); pp. 383-412

11 And the LORD spoke unto Moses, saying: **12** Speak unto the children of Israel, and say unto them: If any man's wife go aside, and act unfaithfully against him, **13** and a man lie with her carnally, and it be hid from the eyes of her husband, she being defiled secretly, and there be no witness against her, neither she be taken in the act; **14** and the spirit of jealousy come upon him, and he be jealous of his wife, and she be defiled; or if the spirit of jealousy come upon him, and he be jealous of his wife, and she be not defiled; **15** then shall the man bring his wife unto the priest, and shall bring her offering for her, the tenth part of an ephah of barley meal; he shall pour no oil upon it, nor put frankincense thereon; for it is a meal-offering of jealousy, a meal-offering of memorial, bringing iniquity to remembrance. **16** And the priest shall bring her near, and set her before the LORD. **17** And the priest shall take holy water in an earthen vessel; and of the dust that is on the floor of the tabernacle the priest shall take, and put it into the water. **18** And the priest shall set the woman before the LORD, and let the hair of the woman's head go loose, and put the meal-offering of memorial in her hands, which is the meal-offering of jealousy; and the priest shall have in his hand the water of bitterness that causes the curse. **19** And the priest shall cause her to swear, and shall say unto the woman: 'If no man have lain with thee, and if thou hast not gone aside to uncleanness, being under thy husband, be thou free from this water of bitterness that causes the curse; **20** but if thou hast gone aside, being under thy husband, and if thou be defiled, and some man have lain with thee besides thy husband-- **21** then the priest shall cause the woman to swear with the oath of cursing, and the priest shall say unto the woman--the LORD make thee a curse and an oath among thy people, when the LORD doth make thy thigh to fall away, and thy belly to swell; **22** and this water that causes the curse shall go into thy bowels, and make thy belly to swell, and thy thigh to fall away'; and the woman shall say: 'Amen, Amen.' **23** And the priest shall write these curses in a scroll, and he shall blot them out into the water of bitterness. **24** And he shall make the woman drink the water of bitterness that causes the curse; and the water that causes the curse shall enter into her and become bitter. **25** And the priest shall take the meal-offering of jealousy out of the woman's hand, and shall wave the meal-offering before the LORD, and bring it unto the altar. **26** And the priest shall take a handful of the meal-offering, as the memorial-part thereof, and make it smoke upon the altar, and afterward shall make the woman drink the water. **27** And when he hath made her drink the water, then it shall come to pass, if she be defiled, and have acted unfaithfully against her husband, *that the water that causes the curse shall enter into her and become bitter, and her belly shall swell, and her thigh shall fall away; and the woman shall be a curse among her people.* **28** **And if the woman be not defiled, but be clean; then she shall be cleared, and shall conceive seed.** **29** This is the law of jealousy, when a wife, being under her husband, goes aside, and is defiled; **30** or when the spirit of jealousy cometh upon a man, and he be jealous over his wife; then shall he set the woman before the LORD, and the priest shall execute upon her all this law. **31** And the man shall be clear from iniquity, and that woman shall bear her iniquity.